

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ และศึกษาพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ

ผู้วิจัยได้จัดกระทำข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนแบบธรรมชาติของกลุ่มทดลองก่อนและหลังเรียน

ตอนที่ 3 การสังเกตพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ

ตอนที่ 1 การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษา แบบธรรมชาติ

การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดกิจกรรมขึ้นโดยเลือกหน่วย 4 หน่วย ในแผนการจัดประสบการณ์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. กำหนดเนื้อหาเพื่อจัดทำแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ โดยคำนึงถึงลำดับความยากง่ายของเนื้อหาความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ซึ่งเลือกหน่วยประสบการณ์ 4 หน่วยในแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2 คือ มะพร้าว ต้นไม้ที่รัก กลางวันกลางคืน และสัตว์น่ารัก มาจัดทำแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ จำนวน 20 แผน แผนละ 90 นาที ใช้เวลาทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หน่วยที่ 1 มะพร้าว

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1	เรื่อง	ลักษณะของต้นมะพร้าว
แผนการจัดกิจกรรมที่ 2	เรื่อง	ลักษณะของลูกมะพร้าว
แผนการจัดกิจกรรมที่ 3	เรื่อง	การขยายพันธุ์และการเจริญเติบโตของต้นมะพร้าว
แผนการจัดกิจกรรมที่ 4	เรื่อง	ประโยชน์ของมะพร้าว
แผนการจัดกิจกรรมที่ 5	เรื่อง	อาหารที่ได้จากมะพร้าว

หน่วยที่ 2 ต้นไม้ที่รัก

แผนการจัดกิจกรรมที่ 6	เรื่อง	ประเภทของป่าไม้
แผนการจัดกิจกรรมที่ 7	เรื่อง	ประโยชน์ของป่าไม้
แผนการจัดกิจกรรมที่ 8	เรื่อง	โทษของการตัดต้นไม้
แผนการจัดกิจกรรมที่ 9	เรื่อง	การอนุรักษ์ป่าไม้
แผนการจัดกิจกรรมที่ 10	เรื่อง	การเจริญเติบโตของต้นไม้

หน่วยที่ 3 กลางวันกลางคืน

แผนการจัดกิจกรรมที่ 11	เรื่อง	ความแตกต่างของกลางวันกลางคืน
แผนการจัดกิจกรรมที่ 12	เรื่อง	ลักษณะของดวงอาทิตย์
แผนการจัดกิจกรรมที่ 13	เรื่อง	ลักษณะของดวงจันทร์และดวงดาว
แผนการจัดกิจกรรมที่ 14	เรื่อง	ประโยชน์และโทษของดวงอาทิตย์
แผนการจัดกิจกรรมที่ 15	เรื่อง	การปฏิบัติตนให้ถูกเวลา

หน่วยที่ 4 สัตว์น่ารัก

แผนการจัดกิจกรรมที่ 16	เรื่อง	สัตว์เลี้ยงที่นักเรียนรู้จัก
แผนการจัดกิจกรรมที่ 17	เรื่อง	สุนัขแสนรู้
แผนการจัดกิจกรรมที่ 18	เรื่อง	ปลาน่ารัก
แผนการจัดกิจกรรมที่ 19	เรื่อง	นกแสนดี
แผนการจัดกิจกรรมที่ 20	เรื่อง	ประโยชน์ของสัตว์

2. การนำแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านชะบุ จำนวน 20 คน ได้พบข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรม ดังนี้

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้มากขึ้น จัดกิจกรรมไม่ให้ความซ้ำซ้อนและเพิ่มกิจกรรมการอ่านข้อความในสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้นในแต่ละแผน และได้เพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติให้ครบทั้ง 5 กิจกรรมในแต่ละวัน

2.2 เนื้อหา เนื้อหาในหน่วยมะพร้าวและหน่วยต้นไม้ที่รัก ซ้ำซ้อนกัน จึงมีการปรับเรื่องในหน่วยต้นไม้ที่รักในแผนการจัดกิจกรรมที่ 6 เรื่อง ส่วนประกอบของต้นไม้ เป็นประเภทของป่าไม้ แผนการจัดกิจกรรมที่ 7 เรื่อง การขยายพันธุ์ของต้นไม้ เป็นเรื่องประโยชน์ของต้นไม้ แผนการจัดกิจกรรมที่ 8 เรื่อง การเจริญเติบโตของต้นไม้ เป็นเรื่องโทษของการตัดต้นไม้ แผนการจัดกิจกรรมที่ 9 เรื่อง ประโยชน์ของต้นไม้ เป็นการอนุรักษ์

ป่าไม้ แผนการจัดกิจกรรมที่ 10 เรื่อง โทษของการตัดต้นไม้ เป็นเรื่องการเจริญเติบโตของต้นไม้ เพราะเนื้อหาจะได้ไม่ซ้ำซ้อนและมีความสัมพันธ์ได้ลำดับต่อเนื่องกัน

2.3 การใช้ภาษาได้มีการเน้นการพูดภาษาไทยทุกครั้ง เพราะนักเรียนฟังภาษาไทยยังไม่ถนัดและชัดเจน บางคนเข้าใจแต่ไม่สามารถสื่อออกมาเป็นคำพูดได้ คำภาษาไทยบางคำก็ยากเกินไปต้องมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน เช่น มะพร้าวอ่อน ก็ต้องเพิ่มเป็น “มะพร้าวอ่อนที่เป็นสีเขียว” และ “มะพร้าวแก่ที่เป็นสีน้ำตาล” คำว่า “รับประทาน” ก็ต้องเป็นคำว่า “กิน” เพื่อให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจได้ดีกว่า และคำว่า “ถ้าไม่มีต้นไม้ผลจะเป็นอย่างไร” เปลี่ยนเป็น “ถ้าไม่มีต้นไม้ ป่าไม้จะเป็นอย่างไร” เน้นการใช้ภาษาที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมให้นักเรียนเข้าใจมากที่สุด

2.4 กระบวนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนต้องทำตามลำดับทุกขั้นตอน การสอน ไม่ควรสอนข้ามขั้นตอนหรือรวบรัดเกินไป เพราะจะทำให้มีผลต่อพัฒนาการของเด็ก การจัดกิจกรรมมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.4.1 กิจกรรมการอ่านร่วมกัน ซึ่งเป็นในลักษณะของการอ่านคำคล้องจอง การร้องเพลง และการเล่านิทาน ครูจะต้องอ่านร้องเพลงหรือเล่านิทานให้นักเรียนฟังซ้ำ ๆ และชัดเจน เป็นน้ำเสียงให้เป็นไปตามเนื้อหา โดยเฉพาะนิทานครูจะต้องใช้น้ำเสียงให้เป็นไปตามเนื้อเรื่อง และจะต้องเน้นให้นักเรียนดูที่ตัวหนังสืออยู่เสมอ เพื่อให้ นักเรียนคุ้นเคยและเคยชินในการอ่าน

2.4.2 กิจกรรมการสื่อภาษา นักเรียนได้ใช้ความคิดในการถ่ายทอดออกมาเป็นภาพวาด งานศิลปะหรือบทบาทสมมติต่าง ๆ จากการถ่ายทอดและสื่อความหมายในสิ่งที่นักเรียนอ่านออกมาได้อย่างชัดเจน

2.4.3 กิจกรรมการอ่านอิสระ เป็นกิจกรรมที่ครูจะต้องสร้างหรือหาสื่อที่เป็นตัวหนังสือให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้โอกาสเลือกอ่านตามความสนใจ ความต้องการและนักเรียนควรใช้ทุกช่วงเวลาในการอ่านหนังสือถ้าต้องการ

2.4.4 กิจกรรมเล่นเกมภาษา นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมนี้ในระหว่างกิจกรรม การเรียนการสอนเพราะนักเรียนไปปฏิบัติอย่างเต็มที่ โดยมีครูคอยเสริมประสบการณ์ในการอ่านของนักเรียนให้เพิ่มมากขึ้นและเกิดประสิทธิภาพ

2.4.5 กิจกรรมการอ่านข้อความ ในสิ่งแวดล้อมตามโอกาสได้เพิ่มเติม เข้าไปเสริมกับกิจกรรมอื่น เช่น กิจกรรมการอ่าน อีสาระ ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงกิจกรรม เล่นเสรีตามมุมและเพิ่มไปในกิจกรรมการเล่านิทานหรือการเล่นเกมภาษาโดยครูจะเป็น ผู้เขียนคำที่นักเรียนพูดออกมาและให้นักเรียนได้อ่านเมื่อมีโอกาส

2.4.6 เวลาและสถานที่ในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมนั้น ได้มีการ ปรับเวลาให้มีความเหมาะสม เช่น กิจกรรมการทำขนมในแผนการจัดกิจกรรมที่ 5 ได้ปรับ เพิ่มเวลาเพราะนักเรียนต้องลงมือปฏิบัติทุกคน และกิจกรรมทัศนศึกษาในแผนการจัดกิจกรรม ที่ 10 นักเรียนยังไม่ต้องการสรุปที่ห้องแต่ต้องการนั่งสรุปได้ทันทีรอบ ๆ บริเวณโรงเรียน

2.4.7 การใช้คำถามจะใช้คำถามที่เข้าใจง่ายและถามเป็นภาษาไทยทุกครั้ง

2.4.8 สื่อการเรียนส่วนใหญ่จะเป็นสื่อที่เน้นทางด้าน การอ่านหนังสือ นิทาน และบางอย่างได้เพิ่มเติมให้เป็นสื่อของจริง เช่น ส่วนประกอบของต้นไม้ก็นำของ จริงมาใช้ คือ เมล็ด หน่อไม้ ฯลฯ

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนว
การสอนภาษาแบบธรรมชาติของกลุ่มทดลองก่อนและหลังเรียน

ความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาหาค่าเฉลี่ยและเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าที (t-test) ดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	19	14.21	4.2108	
หลังเรียน	19	18.68	3.4809	7.127
ที่ระดับนัยสำคัญ .01			$t_{18.00} =$	2.878

จากตาราง 2 พบว่า ค่าสถิติ t-test มีค่าเท่ากับ 7.127 ซึ่งมีค่าสูงกว่าค่าสถิติ t ที่เปิดจากตารางสถิติ 2.878 ปรากฏว่า ความสามารถด้านการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนได้ดีขึ้น

ตอนที่ 3 การสังเกตพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ

ขณะที่นักเรียนร่วมกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ผู้วิจัยทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการอ่านในด้านการใช้หนังสือด้านการอ่านตัวอักษรและด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน จำนวน 3 ครั้ง และนำข้อมูลการสังเกตมาวิเคราะห์ผล ดังปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่มีพฤติกรรมการอ่านในด้านการใช้หนังสือ

ข้อความ	พบบ่อย		พบเป็นบางครั้ง		ไม่พบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านการใช้หนังสือ						
1. ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ	8	43.8	10	50.9	1	5.9
2. อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา	10	50.9	8	43.8	1	5.3
3. หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ	3	14.2	10	54.3	6	31.5
4. อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวา และกวาดสายตากลับมาทางซ้าย	13	66.6	5	2.81	1	5.3
5. หาดอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง	0.6	3.5	8	42.1	10	54.4

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านด้านการใช้หนังสือ
ดังนี้

พฤติกรรมที่พบบ่อยในนักเรียนส่วนใหญ่ คือ อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความ
จากซ้ายไปขวาและกวาดสายตากลับมาทางซ้าย (ร้อยละ 66.6) อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไป
หน้าขวา (ร้อยละ 50.9)

พฤติกรรมที่พบเป็นบางครั้งในนักเรียนส่วนใหญ่ คือ หาหน้าแรกและหน้าสุดท้าย
ของหนังสือ (ร้อยละ 54.3)

ส่วนพฤติกรรมที่ไม่พบในนักเรียนส่วนใหญ่ คือ หาตอนเริ่มต้นและตอนจบของ
เรื่อง (ร้อยละ 54.4)

ตาราง 4 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่มีพฤติกรรมการอ่านในด้านการอ่านตัวอักษร

ข้อความ	พบบ่อย		พบเป็นบางครั้ง		ไม่พบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2. ด้านการอ่านตัวอักษร						
1. อ่านใจข้อความที่บอกให้ ครุบันทึกลงได้	8	40.3	10	54.4	1	5.3
2. พุดข้อความในหนังสือ ด้วยภาษาของตน	2	13.2	16	84.0	1	5.3
3. ดูข้อความที่มีตัวอักษร ตัวใหญ่	4	22.8	11	59.6	4	26.3
4. หาคำที่มีตัวอักษร คล้ายคลึงกัน	2	12.2	9	45.6	8	42.2
5. กวาดสายตาถูกทิศทาง เมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย	12	66.0	6	47.3	1	5.3
6. ชี้แนะบอกชื่อของตัว อักษรส่วนใหญ่ได้	7	33.3	8	43.8	4	22.8
7. พิจารณาตัวอักษรบางตัว เพื่อจะบอกว่าคือตัวอะไร	7	35.1	9	49.1	3	10.5
8. ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย	10	52.6	7	36.8	2	5.2

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านในด้านการอ่านตัวอักษร ดังนี้

พฤติกรรมที่พบบ่อยในนักเรียนส่วนใหญ่คือ การกวาดสายตาถูกทิศทาง เมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย (ร้อยละ 66.0) ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย (ร้อยละ 52.6)

พฤติกรรมที่พบเป็นบางครั้งในนักเรียนส่วนใหญ่ คือ พุดข้อความในหนังสือด้วยภาษาของตนเอง (ร้อยละ 84.0) ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่ (ร้อยละ 59.6) อ่านข้อความที่บอกให้ครุบันทึกลงได้ (ร้อยละ 54.4)

ส่วนพฤติกรรมที่ไม่พบในนักเรียนส่วนใหญ่ คือ การหาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน (ร้อยละ 42.2)

ตาราง 5 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่มีพฤติกรรมการอ่านในด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน

ข้อความ	พบบ่อย		พบเป็นบางครั้ง		ไม่พบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน						
1. เข้าใจน้ำเสียงกับ เครื่องหมายต่าง ๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน	3	19.2	10	50.8	6	29.8
2. จับใจความและตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อเรื่อง โดยใช้ประสบการณ์เดิม	2	13.2	14	71.9	4	19.3
3. ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่ รู้จักในการคาดเดาและ ตรวจสอบสิ่งที่อ่าน	3	18.4	12	66.6	4	4.2
4. เล่นเกม โดยใช้บัตรคำที่มี คำคุ้นเคยและเรียงบัตรคำ ได้อย่างถูกต้อง	13	71.9	5	24.5	1	5.3

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านในด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน ดังนี้

พฤติกรรมที่พบบ่อยในนักเรียนส่วนใหญ่ คือ การเล่นเกมโดยใช้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยและเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง (ร้อยละ 71.9)

พฤติกรรมที่พบเป็นบางครั้งในนักเรียนส่วนใหญ่ คือ จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้ประสบการณ์เดิม (ร้อยละ 71.9) ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบสิ่งที่อ่าน (ร้อยละ 66.6) การเข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่าง ๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน (ร้อยละ 50.8)